

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-IV.431.3.2016.EW

**Pan
Kazimierz Jan Dąbrowski
Burmistrz Miasta Zambrów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U z 2016 r., poz. 1870 j.t.), art. 3 ust 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015, poz. 525 ze zm.), art. 36 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w zw. z art. 115 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (tj. Dz. U z 2016, poz. 930 ze zm.) w dniu 09 listopada 2016 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego:

- 1) Emilia Wierzbicka – inspektor wojewódzki - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 1/2016, znak: PS-IV.431.3.2016.EW z dnia 25 października 2016 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej,
 - 2) Ewa Bijak – główny specjalista - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 2/2016, znak: PS-IV.431.3.2016.EW z dnia 25 października 2016 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej,
- przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Miejskim w Zambrowie, ul. Fabryczna 3, 18-300 Zambrów.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

Prawidłowość realizacji wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 i prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonej z budżetu państwa na w/w zadanie pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokością w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

Ileokroć w dalszej części protokołu jest mowa o:

- 1) ośrodka/MOPS – należy rozumieć Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie,
- 2) ustawie o finansach publicznych – należy rozumieć ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U z 2016 r., poz. 1870 j.t.),
- 3) Programie – należy rozumieć program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” ustanowiony Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2015 r. poz. 821),
- 4) ustawie o pomocy społecznej – należy rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (D. U. z 2016 r., poz. 930, j.t. z późn. zm.).

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie ocenia się pozytywnie.

Wyniku przeprowadzenia kontroli ustalono, w okresie objętym kontrolą:

1. Sposób realizacji programu:

a) koordynator Programu:

Koordynatorem programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 jest Pan Kazimierz Jan Dąbrowski Burmistrz Miasta Zambrów, działający poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie.

b) realizacja Programu:

W 2015 roku Program był realizowany w niżej wymienionych placówkach funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Zambrowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Zambrowie,
- Szkoła Podstawowa Nr 5 w Zambrowie,
- Miejskie Gimnazjum Nr 1 w Zambrowie,
- Zespół Szkół Nr 1 w Zambrowie,
- Bursa Szkolna Nr 1 w Zambrowie,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Długoborzu,
- Szkoła Podstawowa w Osowcu.

c) baza żywienia:

Wszystkie placówki funkcjonujące na terenie gminy Miasta Zambrów wyposażone są w kuchnie i stołówki. W każdej serwowane są ciepłe posiłki.

d) koordynacja Programu:

Koordynacja Programu na terenie Gminy prowadzona była poprzez działania:

- coroczne składanie Radzie Miasta w Zambrowie sprawozdania z działalności ośrodka, w ramach, którego zamieszczona jest informacja o Programie,
- coroczne, w uzgodnieniu z Burmistrzem Zambrowa, ustalanie szacunkowego szczegółowego harmonogramu wydatków w zakresie dożywiania,
- bieżącą obsługę finansowo – księgową zadania,
- prowadzenie sprawozdawczości statystycznej.

e) prowadzenie nadzoru nad realizacją Programu:

Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora MOPS „stołówki szkolne kontrolowane są przez sanepid, przy kontroli sprawdzana jest czystość miejsc pracy, terminy przydatności i sposoby przechowywania różnych produktów, sposób obróbki posiłków oraz przeprowadzane są badania kontrolne gotowych posiłków pod względem kaloryczności, walorów smakowych i odżywczych (...). Posiłki wydawane są w jednakowej postaci dla każdego dziecka pod kontrolą intendentki i prowadzonych przez nią zapisów kontrolnych w systemie HACAP na podstawie opracowanych receptur. Faktury przedstawiane przez szkoły są każdorazowo sprawdzane pod względem zgodności z wydanymi w tej sprawie decyzjami”.

f) szacowanie potrzeb w zakresie Programu:

Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora MOPS liczba osób planowanych do objęcia Programem szacowana jest na podstawie analizy wykonania zadania w poprzednim roku. Ponadto pracownicy na bieżąco monitorują potrzeby środowiska lokalnego w zakresie potrzeb, informacje o warunkach Programu przekazują bezpośrednio do potencjalnych beneficjentów. W okresie sprawozdawczym z programu skorzystali wszyscy, którzy ubiegali się o tę formę pomocy. Nie wydawano decyzji odmownych w zakresie programu.

Dodatkowo gmina uczestniczyła w programach mających na celu popularyzację zdrowego stylu życia, w tym zasad zdrowego żywienia:

- „Żyję zdrowo i bezpiecznie” – Szkoła Podstawowa Nr 3,
- „Owoce i warzywa w szkole” – Szkoła Podstawowa Nr 3,4,5,
- „Szklanka mleka” - Szkoła Podstawowa Nr 3,4,5,
- „Wiem co jem”- Szkoła Podstawowa Nr 5.

2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu:

a) warunki otrzymania pomocy w ramach Programu

Gmina realizuje Program na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W związku z przyjętą uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M. P. z 2015 r., poz. 821) podjęto na sesji Rady Miejskiej w Zambrowie następujące uchwały:

- Nr 70/XII/15 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem wspierania gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020 (uchwała dotyczy zasad udzielania pomocy w formie świadczenia pieniężnego - zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności),
- Nr 181/XXXV/14 z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie odstąpienia od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania (uchwała dotyczy zasad udzielania pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych).

Miasto Zambrów nie podjęło uchwały w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania”. Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora MOPS, ponieważ „szkoły i inne podmioty nie sygnalizowały takiej potrzeby”.

b) liczba osób objętych programem

Programem objęto 1182 osób, w tym: 249 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 359 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, 631 osób znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Nie udzielano pomocy w formie posiłków bez wydawania decyzji i bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego.

c) formy wsparcia ze środków przekazanych w ramach Programu

W ramach realizacji programu, pomocą objęto zarówno dzieci jak i osoby dorosłe. Dzieciom i uczniom uczęszczającym do placówek edukacyjnych zapewniono gorące posiłki, jednakowe pod względem ilościowym i jakościowym. Osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej oraz dzieci i uczniowie podczas dni wolnych od nauki otrzymywali pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności. Nie udzielano pomocy w formie rzeczowej.

W okresie objętym kontrolą udzielono 41 270 posiłków, 1 611 zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. W okresie wolnym od nauki udzielano pomocy w formie zasiłków celowych na zakup żywności. Z tej formy pomocy skorzystało 551 dzieci.

Dożywianie dzieci w szkołach prowadzono ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku. W 2015 r. pomocy w formie posiłków gorących udzielono 306 dzieciom (100 % objętych dzieci).

3. Finansowanie programu oraz warunki przyznawania gminom środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację programu na lata 2014-2020,

W dniu 31 marca 2015 r. Rada Miasta w Zambrowie podjęła uchwałę Nr 18/VI/15 w sprawie zmian budżetu gminy na 2015 r., środki przeznaczone na realizację programu w dz. 852 – Pomoc Społeczna, rozdział 85295 Pozostała działalność § 2030 w wysokości 196 000 zł. Następnie Burmistrz Miasta wprowadził zmiany: Zarządzenie Nr 0050.73.2015 z dnia 30 czerwca 2015 r. (zwiększenie 104 000 zł), Uchwała Rady Miasta Zambrów Nr 48/X/15 z dnia 15 września 2015 r. (zwiększenie 300 000 zł).

W 2015 roku dokonywano zmian w budżecie gminy zgodnie z przyznawanymi decyzjami dotyczącymi wysokości kwot dotacji we właściwej klasyfikacji budżetowej.

Umowa pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Burmistrzem Miasta Zambrów dotycząca dofinansowania środkami pochodzącymi z budżetu państwa, zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 -2020, została zawarta 20 lutego 2015 r. Wysokość dotacji przyznanej przez Wojewodę wyniosła 196 000 zł. Następnie podpisano Aneks Nr 1/2015 w dniu 18 czerwca 2015 r. na kwotę 300 000 zł., Aneks Nr 2/2015 w dniu 25 sierpnia 2015 r. na kwotę 600 000 zł.,

Koszt całkowity Programu wyniósł 722 090,50 zł, z tego dotacja 572 909,50 zł, środki własne 150 000 zł. Udział środków własnych gminy był nie mniejszy niż określony w umowie między Wojewodą Podlaskim a Burmistrzem Miasta Zambrów.

Gmina udzieliła wsparcia ze środków przekazanych w ramach programu w formie:

- posiłku – 41 270 posiłków na kwotę 211 067,50 zł,
- świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności – 1611 świadczeń na kwotę 511 842 zł,
- świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych - brak.

Gmina nie wydatkowała środków na dowóz posiłków.

Zbadano 10 losowo wybranych faktur, not księgowych, rachunków obejmujących okres: marzec, wrzesień i grudzień. Wszystkie były sprawdzone pod względem merytorycznym jak i formalno – rachunkowym, a także zatwierdzone przez osoby upoważnione. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie prawidłowo dokonywał klasyfikacji poniesionych wydatków.

Sprawdzono 10 decyzji przyznających świadczenia w ramach Programu, wszystkie w badanych miesiącach były realizowane prawidłowo:

1. PS.5113.64.2015 z 28.08.2015
2. PS.5113.73.2015 z 28.08.2015
3. PS.5113.42.2015 z 28.08.2015
4. PS.5113.125.2015 z 28.08.2015
5. PS.5107.1042.2015 z 10.12.2015

6. PS.5107.1172.2015 z 10.12.2015
7. PS.5107.1080.2015 z 10.12.2015
8. MOPS.0153-8125-477/14 z 31.12.2014
9. MOPS.0153-8125-552/14 z 31.12.2014
10. MOPS.0153-8125-594/14 z 31.12.2014.

4. Sprawozdawczość i monitoring realizacji programu

W ramach koordynacji Programu Burmistrz Miasta Zambrów za pośrednictwem Ośrodka przekazywał Wojewodzie kwartalne informacje o realizacji Programu w gminie w formie sprawozdań przy użyciu Centralnej Aplikacji Statystycznej –CAS.

Sprawozdania w wersji papierowej jak i elektronicznej złożone były w terminie. Informacje zostały sporządzone rzetelnie i zgodnie z formularzami sprawozdawczymi.

W 96,39 % wykorzystano uruchomione środki finansowe na realizację Programu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/- / Andrzej Kozłowski

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej